

cultuur & media

de technocraat

Dominique Deckmyn

Mark, dit is Frances!

Nee, het was geen topweek voor Mark Zuckerberg. Dat Facebook, Instagram en WhatsApp zes uur lang onbereikbaar waren voor hun bijna drie miljard gebruikers, was zelfs niet het dieptepunt. Nee, dat was klokkenluider Frances Haugen die aan de Amerikaanse politici precies uitlegde hoe ze Facebook moeten aanpakken. Zelfverzekerd, welbespraakt en met een helder plan voor ogen. De politici – van beide partijen – likten het op.

Onmiddellijk na haar getuigenis verspreide Facebook een persmededeling waarin zij werd gekleineerd. Ze werd omschreven als 'een voormalig productmanager bij Facebook, die minder dan twee jaar voor het bedrijf werkte, geen enkele ondergeschikte had, nooit een beslissende vergadering met het topmanagement meemaakte en zelf toegaf nooit gewerkt te hebben aan het onderwerp waar het over ging'. Dat laatste puntje was een verwijzing naar het officiële onderwerp van de hoorzitting: de bescherming van jongeren op sociale media. Haugen gaf inderdaad toe dat zij daarin niet gespecialiseerd was. Zij had simpelweg de interne studies van Facebook over dat onderwerp gelekt – en Facebook weigert nog steeds om zwart op wit te verklaren dat ze haar daarvoor niet zullen proberen te vervolgen.

Frances Haugen is zelfverzekerd, welbespraakt en heeft een helder plan voor ogen. De politici likten het op

Maar over het andere onderwerp dat ze besprak – de bescherming van de presidentsverkiezingen – had ze kennis te over. Zij maakte deel uit van het team Civic Integrity. De chef van dat team, die zes jaar bij Facebook werkte, is ook opgestapt en treedt zijn voormalige medewerker nu bij. De fersme critici van Facebook waren nochtans teleurgesteld, dinsdag. Frances Haugen gelooft namelijk dat sociale media opgelapt kunnen worden met een handvol technische en wettelijke ingrepen. Meer gegevens delen met onderzoekers bijvoorbeeld, iets wat Mark Zuckerberg al half heeft toegezegd. Met wat toezicht van een overheidsorgaan met experts. Een leeftijdsgrens van 16 of 18 jaar voor apps als Instagram. En, het meest pijnlijke: het stevig inperken van algoritmes. Facebook, Twitter en anderen zouden weer, zoals in hun beginjaren, simpelweg in chronologische volgorde de berichten moeten tonen van de mensen die je volgt.

Het scenario dat de felste tegenstanders van Facebook in gedachten hebben, is drastischer: het bedrijf van Zuckerberg opsplitten, waarbij Instagram en WhatsApp van de Facebook-ramp worden afgebroken. Haugen vindt ook niet dat Facebook de inhoud van berichten strenger moet controleren op haat of desinformatie, want dat werkt volgens haar niet. Zij gelooft in meer eenvoudige technische maatregelen. Bijvoorbeeld: het moeilijker maken om een link naar een media-artikel te delen – je kunt pas delen nadat je die link zelf hebt bezocht. Dat was een van de tijdelijke maatregelen die Facebook nam in de aanloop naar de Amerikaanse presidentsverkiezingen – en dan prompt weer afschafte.

Frances Haugen is dan ook, net als Zuckerberg, een product van Silicon Valley. Zij gelooft dat de technologie kan worden gefixt met meer technologie – en wat transparantie en toezicht erbij. Omdat ze dat dinsdag zo overtuigend heeft verkocht, bestaat de kans dat Facebook aan nog strengere ingrepen ontsnapt. Eigenlijk mag Zuckerberg nog van geluk spreken.

‘Ik probeer me door niks of niemand beledigd te voelen’

INTERVIEW WOUTER DEPREZ In zijn nieuwe show wilde Wouter Deprez het over taal hebben, maar hij is toch weer geland bij grappige en ontroerende verhalen in de familiale sfeer. ‘Ik vertolk nu eenmaal liever emoties op een podium.’

Het volledige gesprek met Wouter Deprez over zijn nieuwe boek en voorstelling *Speech* zou al gauw vier bladzijden in beslag nemen. Op het elan van de lange en intense (voorlaats) try-out die hij niet gegeven had, liet hij zijn gedachtestroom van het Gravensteen naar de twee wereldoorlogen kronkelen, en van oosterse spiritualiteit naar de Rote Armee Fraktion. Hij praatte over zijn strijd tegen de ontbossingsplannen van het transportbedrijf Essers ('voor een beter bosbeleid, en dat is er gekomen') en zijn toenemende waardering voor Zuhul Demir. Hij vernoemde de schrijvers en denkers die hem geïnspireerd hebben: Tom Holland, Roger Scruton, S.N. Balagandhara, zijn favoriete dichteres en Nobelprijswinnares Wislawa Szymborska. En hij legde uit waarom hij de ideeën van Ibrahim X. Kendi en Robin DiAngelo problematisch vindt. 'Ik weet dat ik pedant kan zijn,' zegt Deprez. 'Maar ik ga graag op zoek naar mensen die boeiende inzichten hebben verzameld, omdat ze mij het leven helpen te begrijpen.'

En al die kennis en inzichten vormen natuurlijk mee de voedingsbodem van zijn voorstellingen, ook al merkt het publiek daar niks van. Op het podium wil hij zeker niet pedant zijn. 'Toen ik begon met dit vak, heb ik gezwoeren om altijd voorstellingen te maken die mijn ouders kunnen begrijpen. Ik heb het geluk dat wat ik maak nogal vanzelf die richting uitgaat, ik hoef niets te vereenvoudigen.'

Speech werd aangekondigd als een voorstelling over taal, een showcase van het gelijknamige boek vol warme herinneringen, kruisrjimen, steenkolenengels, beledigingen, klinkerklankerklonkers en pornozettes. Kortom: genoeg materiaal om ons een

uur of twee te entertainen.

'Dat was inderdaad de bedoeling, en in de eerste try-outs werkte ik ook in die richting. Maar veel gevoel wakte dat niet op. Ik vertolk toch liever emoties dan dat ik een analyse geef. Voor het boekje vloeiden de teksten over taal er zo uit, maar op de scène werden dat korte tableautjes die ik als rare bouwsteentjes in elkaar moest proberen te passen.'

Je hebt sinds vorig jaar een vaste taalcolumn in deze krant, hoewel die in niets doet denken aan het werk van je voorgangers op die plaats.

'De vorige generatie taaladviseurs waren misschien eerder opvoeders, wat ik overigens ten zeerste waardeer. Ik ben meer een taalnerd die de onzin opzoekt, of die zelf nieuwe taal wil maken. Ik heb die humor nodig, zoals ik op het podium ook scènes inslag die nergens over gaan. Het is de *working class*-humor waarmee ik ben opgegroeid. Mensen gaven elkaar steken, veel meer dan complimenten. Ze zeikten elkaar spontaan af, iets wat ik ontzettend geestig vind en wat in sommige vriendenkringen welens verkeerdt begrepen wordt. Die arbeidersgeneratie van mijn vader nam zich zelf veel minder serieus dan wij, mensen die gestudeerd hebben. Of zeg maar bijna iedereen tegenwoordig.'

Hoe ga je daar zelf mee om in gesprekken met mensen die anders denken dan jij?

'Ik probeer me door niks of niemand beledigd te voelen, en mijn goed geïnformeerde standpunt zo helder mogelijk te verwoorden. Tegelijk sta ik meer dan vroeger open voor andere standpunten. Ik ben eigenlijk een beetje beschaamd dat ik daar nu pas aan toekom. In de voorstelling zat

Wouter Deprez: 'Toen ik begon met dit vak, heb ik gezwoeren om altijd voorstellingen te maken die mijn ouders kunnen begrijpen.' © Brecht Van Maele

er een stuk dat ik uiteindelijk niet goed heb gekregen rond de term "overhitteren". Een discussie doodmaken door het standpunt van je gesprekspartner gelijk te stellen met fascisme. Ik heb me daar zelf veel te lang schuldig aan gemaakt. Tom Holland ziet dat als de hedendaagse moraal sinds de Tweede Wereldoorlog: Je spiegelt je niet meer aan een moreel hoogstaande figuur zoals Jezus, maar je zet je af tegen iemand die je absoluut niet wil zijn.'

'Het is van groot belang om constructief van mening te kunnen verschillen, zeker nu een schrikbarend groot deel van de bevolking geen vertrouwen meer heeft in de parlementaire democratie. Ik sta zelf op het punt waarop ik veel in vraag stel, graag wil studeren, en mezelf wil informeren.

'De arbeidersgeneratie van mijn vader nam zichzelf veel minder serieus dan wij, mensen die gestudeerd hebben. Of zeg maar bijna iedereen tegenwoordig'

Heb ik in het verleden wel altijd de juiste keuzes gemaakt, of meningen geuit? Het valt me op dat mensen van mijn generatie het soms moeilijk hebben om hun denken te veranderen, om te durven toegeven dat de grote idealen van weleer niet noodzakelijk juist of realistisch waren.'

'Intussen doe ik veel meer dan vroeger kleine, concrete dingen, zoals zoveel mensen. Ik geef nu weer plasma, gewoon omdat je op die manier rechtstreeks iemand kunt helpen. Zoals mijn ouders vroeger! Waarom zouden we het goede dat zij verwezenlijkt hebben zomaar overboord gooien?'

In Speech suggereer je zelfs dat je je eigen goede daden in vraag stelt.
'Mijn favoriete fragment is het moment

waarop de hoofdfiguur tot het inzicht komt dat hij er misschien niet goed aan heeft gedaan om de verspreiding van de honingbijen te bevorderen, iets waar hij jarenlang serieus mee bezig is geweest, maar wat wetenschappelijk misschien geen steek houdt. Wanneer hij dat beseft, gaat hij de honingbijen plots haten, alsof zij er iets aan kunnen doen. Zo vreemd kan de drang om het goede te doen soms in mekaar zitten, met rare fases van voortschrijdend inzicht.'

Karel Michiels

Speech gaat dinsdag in première in de Schouwburg van Kortrijk. Het gelijknamige boek verschijnt bij Borgerhoff & Lambergits.

Stromae keert na zes jaar terug op het podium

POP Paul Van Haver (36) geeft zijn alter ego Stromae een deurbest. Na meer dan zes jaar, op enkele snippers na, maakt de Brusselaar zijn comeback op de grote podia. Daarmee komt een einde aan een lange periode van onzekerheid. Een wakkige reactie op malariapillen betekende in 2015 zijn exit uit de muziekwereld.

Drie optredens zijn intussen aangekondigd, waarvan Werchter Boutique op 19 juni de primeur krijgt. Op 10 juli wordt Stromae ook de headliner op de slotdag van Les Ardentes in Luik. Wat daarna volgt, is onduidelijk. Al is de comeback volgens *Paris Match* definitief. Het

Franse magazine stelt dat Stromae nog dit najaar zijn derde album lost, na *Cheese* (2010) en *Racine carrée* (2013), en er meteen een hele tournee aan koppelt.

Artistiek was Stromae de voorbije jaren niet helemaal verdwenen. Hij richtte samen met zijn broer en zijn echtgenote Coralie Barbier het label Mosaert op. Dat focust op mode, muziek en audiovisuele productie. Hij werkte mee aan de clip van het Billie Eilish-nummer 'Honesty' en maakte met Coldplay het lied 'Arabesque', inclusief bijbehorende video. En er was het nummer 'Défilé' in 2018, dat een nieuwe kledingcollectie lanceerde. (bpr)

Eurovisiesongfestival landt in 2022 in Turijn

POP De 66ste editie van het Eurovisiesongfestival vindt volgend jaar plaats in Turijn. Volgens de openbare omroep Rai waren liefst 17 steden kandidaat. Eind juli werd duidelijk dat het tussen Bologna, Pesaro, Milaan, Rimini en Turijn zou gaan. De liedjeswedstrijd vindt plaats in de PalaOlimpico, met op 10 en 12 mei de halve finales en op 14 mei de finale. Dankzij de winst van Måneskin in Rotterdam mag Italië voor de derde keer het songfestival organiseren. Eerdere edities waren in Napels (1965) en Rome (1991). (bgl)

Charlie Watts nam nog nummers op met de Stones

ROCK Charlie Watts, de drummer van The Rolling Stones, heeft vlak voor zijn dood nog nieuwe muziek opgenomen met de band. Dat zeiden de resterende bandleden aan de *Los Angeles Times*. Watts haakte wegens gezondheidsproblemen af voor een nieuwe tournee. Hij vond dat de groep niet op zijn herstel moest wachten. 'We hadden alles al een jaar uitgesteld en Charlie zei me: "Je moet het doen"', aldus Mick Jagger. 'De crew heeft een jaar zonder werk gezeten, dat moeten we ze niet weer aandoen.' (ap)

Rechtszaak tegen Marilyn Manson gaat door

ROCK De rechtszaak die *Game of Thrones*-actrice Emma Bianco tegen Marilyn Manson heeft aangespannen, mag doorgaan. Een rechter in Californië heeft het verzoek van de shockrocker om de zaak te verwerpen wegens verjaard, afgewezen. Manson wordt door Bianco beschuldigd van misbruik. Actrice Evan Rachel Wood was begin dit jaar de eerste die naar buiten trad met haar verhaal over seksueel wangedrag. Er lopen nu al drie aanklachten tegen Manson, vorige maand werd een vierde verworpen. (anp)

Google weert advertenties bij nepnieuws klimaat

INTERNET Google en dochterbedrijf YouTube weigeren vanaf volgende maand advertenties bij websites en video's die desinformatie over klimaatverandering verspreiden. Ontkenningen dat de temperatuur wereldwijd stijgt, klimaatverandering omschrijven als een hoax of niet toe willen geven dat menselijke activiteit bijdraagt aan het klimaatprobleem, noemt Google voorbeelden van nepnieuws. 'Adverteerders willen niet dat hun advertenties naast dit soort beweringen worden weergegeven', aldus het platform. (anp)

'Ik zag er een mogelijkheid in om zaken te verduidelijken, iets waarnaar hij kan luisteren als hij ouder is'

De Britse zangeres **Adele** doorbreekt na vijf jaar de stilte met een nieuw album, met vooral nummers waarin ze haar negenjarige zoon Angelo haar scheiding uitlegt (*Vogue*).

© rtr